

Proloog

‘Nee, jongen! Niet zo!’
De oude man rukte het zwaard uit Rubins hand en gaf hem een tik met het plat ervan. ‘Nee, jij jonge dwaas. Kijk naar je zus,’ riep hij.

Terwijl Rubin over zijn schouder wreef, draaide hij zich om naar Indaro, die zich niets aantrok van de woedende wapenmeester en onaangedaan de uitval demonstreerde. In die krachtige en gracieuze houding bleef ze staan, onbeweeglijk als een standbeeld, vederlicht, maar onwrikbaar als een rotsblok. Glimlachend, maar zonder een spoortje arrogantie keek ze naar haar broer.

Opeens verloor Rubin de moed. ‘Ik kan dit niet meer,’ zei hij. Niet dat hij jaloers op Indaro was, hij bewonderde haar behendigheid juist. Hoewel hij twee jaar jonger was, beseftte hij toch dat hij nooit een meester in het zwaardvechten zou worden, zelfs geen redelijk competente, ook al zou hij de rest van zijn leven dagelijks oefenen.

Noch zijn zus, noch wapenmeester Gillard hield Rubin tegen toen hij wegliep en de treden beklom die omhoogleidden uit de verzonken tuin waar ze ’s zomers oefenden. Bovengekomen werd hij opnieuw verrast door de kille zeewind. Het Guillaume-huis stond grijs en vierkant op de top van de Vesting, het rotsachtige klif dat hoog oprees tussen de Stad en de zee, en het was hier altijd winderig. Toen hij omhoogkeek, zag hij tot zijn verbazing zijn vader voor het hoge raam van zijn studeerkamer naar hem kijken. Maar hij kijkt niet naar mij, hij kijkt naar Indaro, beseftte Rubin somber.

In een opwelling rende hij naar binnen. Hij stormde door de grijze gangen en nam de trap naar de studeerkamer met drie treden tegelijk. Vlak voor de deur bleef hij hijgend staan.

Rubin was niet bang voor zijn vader – het zou nog vier jaar duren voordat hij erachter zou komen wat angst was – maar hij vond hem wel intimiderend. Hij zag hem zelden en sprak bijna nooit met hem. En als hij

hem sprak, leek Reeve Kerr Guillaume net zomin een band te hebben met hem als met een willekeurige bediende. Hij klopte op de deur.

‘Binnen.’

‘Ik wil geen les in zwaardvechten meer,’ flapte Rubin eruit tegen de rug van zijn vader.

Reeve draaide zich langzaam om. Zoals gewoonlijk had zijn lange, ascetische gezicht een kalme uitdrukking.

‘Ik weet dat ik pas twaalf ben, dat het nog vier jaar duurt voor ik in dienst bij het leger van de keizer kom, en dat ik in die tijd nog vorderingen kan maken,’ ging de jongen alvast maar verder omdat zijn vader niet reageerde. ‘Maar...’ Hij aarzelde.

‘Maar bij de infanterie wordt nauwelijks een beroep gedaan op die vaardigheden,’ vulde zijn vader aan.

‘Ja,’ beaamde Rubin, die weer moed kreeg. ‘En ik denk dat ik Indaro belemmer.’

Reeve fronste zijn wenkbrauwen. ‘Nu lieg je,’ zei hij, maar hij klonk niet boos, en evenmin geïnteresseerd. ‘Indaro lijdt niet onder jouw gestuntel met iets waar ze zelf heel goed in is, en dat weet je best. Je overdrijft, jongen. Dat hoeft niet, want je hebt al gewonnen.’

Rubin wipte van de ene voet op de andere terwijl zijn vader hem van onder geloken oogleden aankeek. ‘Indaro wordt de beste zwaardvechter van de Stad,’ zei hij, in een poging zijn vader gunstig te stemmen.

‘Dat is ze al. Wanneer ze eenmaal zestien is, zal ze het tegen de beste mannelijke zwaardvechters kunnen opnemen. Ze is geweldig.’

Het woord bleef in de ruimte hangen. Zijn vader ging weer aan zijn bureau zitten en boog zich over zijn werk. Dat was een duidelijk signaal dat Rubin kon vertrekken. Maar de jongen treuzelde en tuurde naar de boekenkasten langs de wanden. Hij vroeg zich af waarom één man zoveel boeken nodig had.

‘Geeft u Gillard alstublieft geen straf?’

Reeve keek op. ‘Waarom zou ik hem straffen?’

‘Omdat hij me heeft geslagen.’

‘Hij is wapenmeester. Wat had je dan verwacht?’ reageerde Reeve. ‘Mischien hoopte hij dat je jezelf zou verdedigen.’

Rubin bleef maar treuzelen. Nu hij de kans had om met zijn vader te

praten, wist hij niet wat hij moest zeggen. De stilte werd alleen verbroken door het gekras van de ganzenveer op het dikke perkament.

‘Is de keizer echt onsterfelijk?’ vroeg hij ten slotte. Het was iets wat de jongens met wie hij samen les kreeg bezighield. Zij geloofden dat de keizer altijd zou blijven leven, altijd al h ad geleefd, maar Rubin had daar tegen ingebracht dat alles uiteindelijk stierf, zelfs de sterren.

Zijn vader antwoordde niet meteen en Rubin was bang dat hij de vraag zou negeren, maar na een poosje keek Reeve weer op.

‘Nee. Het is een titel. Hij is een man, net als ik, en net als ik zal hij op een dag sterven.’

‘En wie wordt er dan keizer?’

‘Marcellus, de drost.’

‘Waarom? Marcellus is niet de zoon van de keizer. De keizer behoort tot de familie Sarkoy. Marcellus is een Vincerus.’ Rubin was trots dat hij zoveel wist over de adellijke Geslachten van de Stad.

Reeve keek aandachtig naar hem, met een peinzende blik in zijn donkere ogen. Misschien was hij in een bespiegelende bui, want zijn blik dwaalde naar een plek op de grijze muren achter Rubin, alsof hij daarvoorheen voorbij de kliffen van de Vesting keek. Hij knikte; hij had een beslissing genomen.

‘Toen de Serafim hier arriveerden...’ begon hij.

Rubin wist toen nog niet wat de Serafim waren, maar hij durfde deze onverwachte mededeelzaamheid niet te verstoren.

‘... waren ze met velen. Maar in de loop van de tijd zijn de meesten gestorven of vertrokken, misschien terug naar waar ze vandaan kwamen. Van de oorspronkelijke groep was nog maar een handvol over, en deze wereld was hard en gevaarlijk. Hun leider, Araeon, besloot dat Marcellus hem moest opvolgen als hij zou sterven, en de anderen waren het daarmee eens. Je moet weten dat ze veel hadden doorgemaakt, en het was Araeon die hen bijeen had gehouden en ervoor had gezorgd dat ze sterk bleven en overleefden.’

‘Had hij zelf geen zoons?’

‘Nee. Maar in de loop der jaren veranderde er veel. Er waren ruzies en onmin tussen de Serafim onderling, en uiteindelijk begonnen sommigen van hen zich hevig te verzetten tegen de opvolging door Marcellus. Een van hen, Hammarskjald, probeerde de macht te grijpen en Araeon te do-

den. Hij werd als een misdadiger gebrandmerkt en uit de Stad verbannen. Later ontstond het gerucht dat hij in opdracht van Araeon was vermoord, en dat zijn lichaam was verbrand. Toen de Stad welvarender en machtiger werd, ging Araeon zichzelf keizer noemen, de Onsterfelijke, en hij lusterde niet meer naar wat anderen zeiden. Andere Serafim, onder wie de vrouw die eens zijn gemalin was, gingen tegen hem samenzweren. Maar Araeon was geslepen en zijn hand reikte ver. De meeste samenzweerders werden ter dood gebracht of verbannen. En al die tijd was alleen Marcellus hem trouw gebleven, ondanks alles.'

Reeve richtte zijn aandacht weer op zijn zoon. 'Trouw is van alle deugden de belangrijkste, jongen,' zei hij. 'Maar je moet voorzichtig zijn en heel goed nadenken over aan wie je trouw wilt zijn. Ik heb Marcellus jarenlang om zijn trouw bewonderd, hoewel ik denk dat hij het wat de rest betreft bij het verkeerde eind had.'

Even zweeg hij. 'En nu zijn er nog maar drie – drie van de Eersten: Araeon, Marcellus en Archange. Er zijn nog meer Serafim, onder wie ik. Wij zijn de afstammelingen van de Eersten en vormen de zeven adellijke Geslachten van de Stad.'

Sarkoy, Vincerus, Khan en Kerr, Gaeta, Guillaume en Broglanh, dacht Rubin. Ieder kind kent die namen.

'Maar die drie zijn de machtigste, en ze steken met kop en schouders boven de andere uit. Als Araeon sterft, want hij is de oudste, dan zal Marcellus hem opvolgen. Ze zijn dus op een heel bijzondere manier met elkaar verbonden.'

Reeve staaarde naar de Stad in de verte. Hij zag er bezorgd uit, alsof hij voorvoelde dat er gevaar dreigde.

'Dit is geen gespreksonderwerp voor zo'n mooie zonnige dag.' Maar terwijl hij sprak, begon de lucht te betrekken en even later kwamen vanuit het westen onweerswolken opzetten. De temperatuur in de kamer daalde, en Rubin huiverde.

'Wanneer je dit huis verlaat om je bij het leger te voegen, hoop ik van harte dat je je intelligentie, snelheid en moed zult gebruiken om in leven te blijven, en niet je vechtkunst...'

Zijn vader zweeg even en Rubin zag een zweem van humor in zijn ogen. Dat kwam niet vaak voor.

‘En ik adviseer je om uit de buurt te blijven van degenen die de macht hebben. In de legers van de Onsterfelijke wemelt het van de generaals die geen zwaard van een strijdbijl kunnen onderscheiden, en de duistere gangen van het Rode Paleis worden bevolkt door mannen en vrouwen die er alleen maar aan denken hoe ze een ander een mes in de rug kunnen steken en ondertussen zichzelf beschermen.’

Hij dempte zijn stem. ‘Dit is verraderlijke taal, Rubin, en het blijft onder ons. Vertel aan niemand wat ik heb gezegd, ook niet aan je zus. Araeon is heel oud, ouder dan de Stad zelf, en hij begint inmiddels behoorlijk krankzinnig te worden. Maar hij sluipt in allerlei vermommingen door de straten en zijn macht reikt ver. Zijn zieke geest en afgetakelde lichaam tasten iedereen aan die het Rode Paleis bezoekt.’

Even zweeg hij, en Rubin was helemaal in de ban van de sombere blik in de ogen van zijn vader.

‘Marcellus is altijd zijn rechterhand geweest. Wanneer Marcellus de troon bestijgt zullen de mensen glimlachend zeggen dat hij een welwillend keizer zal zijn. Maar het is al lang geleden dat Marcellus welwillend was. Hij is arrogant en gewetenloos en dol op macht en wat je ermee kunt doen. Maar,’ Reeve leunde achterover in zijn stoel, ‘ik geloof dat hij deze oorlog zal beëindigen, en alleen om die reden ben ik blij dat hij de Troon der Onsterfelijken zal bestijgen.’

‘Zal hij de Blauwen verslaan?’

Reeve glimlachte flauw. ‘Nee, hij kan ze niet verslaan, de Blauwen, zoals jij en je vriendjes ze noemen. Al langer dan een eeuw voeren we oorlog met deze alliantie van Petrassi, Odrysiërs, Fkeni en tientallen buurstammen. De oorlog heeft onze bronnen uitgeput, en ook die van hen, maar de Stad wordt nu belegerd op een manier die we nog nooit hebben mee-gemaakt. Ben je op de hoogte van de blokkade, jongen?’

Rubin knikte. Vanaf het topje van de Vesting kon je heel in de verte, in het zuiden, de vijandelijke schepen zien die de Zeepoort, de belangrijkste haven van de Stad, bewaakten, maar ook het noorden en de toegang tot de Engte.

‘De vijand staat niet voor onze poorten,’ legde Reeve uit. ‘En ze vechten niet aan de voet van onze muren, nog niet, maar de landerijen die de Stad omringen zijn veranderd in een woestijn waar niets groeit en waar alleen strijdende legers bloeien.’

Hij dacht een poosje na. ‘Nee, Marcellus zal de Blauwen niet verslaan. De drost is een pragmatisch man. Terwijl Araeon in het Rode Paleis rondsloopt, reisde hij stad en land af. Hij zal bondgenootschappen smeden, vijandelijke leiders inpalmen met zijn overweldigende charme en onderhandelen over het beëindigen van de oorlog.’ Hij schudde zijn hoofd. ‘De Stad kan de belegering nog maar een paar jaar doorstaan.’

Weer boog hij zich over zijn werk en begon snel te schrijven, alsof hij door zijn eigen woorden werd aangespoord. Rubin liep door de kamer en keek uit het raam. Er spetterden al regendruppels tegen het glas. Hij dacht na over wat hij had gehoord.

‘Hoe zit het met de vrouw van de keizer? Leeft ze nog?’

Toen Reeve zijn hoofd weer hief, viel het Rubin op dat hij zorgelijk keek.

‘Archange is al heel lang niet meer zijn vrouw. Ze ging liever weg uit de Stad dan er samen met hem te moeten leven. Maar ik heb geruchten gehoord dat ze terug zou zijn, en dat heeft niet veel goeds te betekenen.’

‘Waarom niet?’

‘Omdat Archange misschien wel de gevaarlijkste van allemaal is.’

Eerste deel

DE DERDE BOODSCHAPPER

De koningsarend bouwt zijn nest hoog in de bergen, ver van de bewoonde wereld. Net als de kleinste aasgier bestaat hij uit louter bloed en pezen, maar met zijn scherpe blik en majestueuze vlucht staat hij in de ogen van haar verdedigers symbool voor de almacht en de kracht van de Stad.

Zo is het niet altijd geweest. Eeuwenlang had de feniks die zinnebeeldige rol vervuld en aanschouwd hoe de stad opkwam en ten onder ging door aardbeving, oorlog, maatschappelijke ineenstorting en zelfs eens, heel toepasselijk, door brand. Maar toen een keizer, genaamd Saduccus, beval dat er eentje moest worden gevangen om in het Rode Paleis tentoon te stellen, bleek de mythologische status van het beest een onoverkomelijk bezwaar te vormen. De gedwarsboomde Saduccus eiste vervolgens dat de feniks als symbool van de stad zou worden vervangen door een gekuifde goudfazant, een oogverblindend mooie maar nogal domme vogel met een paniekerige natuur. Er werd er eentje gevangen en naar het paleis gebracht, waar het dier zich angstig in hoekjes verstopte en al zijn veren en schoonheid verloor, totdat een van de keizerlijke goelons het uit medelijden de nek omdraaide.

Vanaf dat moment verving de koningsarend – de vroegere rode arend, een dier dat als voordeel had dat het zich afzijdig hield, maar wel degelijk bestond – de feniks als symbool van de Stad.

Het zou kunnen gebeuren dat zo'n vogel, hoog boven de toppen van de Zwartboombergen op luchtstromen zwevend, naar beneden keek en zich afvroeg wat soldaten uit de Stad midden in de winter hoog op die steile rotswanden deden. Wanneer de kou inzette, borgen legers hun wapens en harnassen weg en trokken terug naar huis, zoals de zilverrugberen die zich bij de eerste vorst naar hun holen begeven om de lange, koude winter slapend door te brengen.

Als de koningsarend onderscheid zou kunnen of willen maken tussen de uniformen van de krijgers van de Stad en die van de vijand, dan zou

hij hebben kunnen denken dat de Stad was omsingeld. Het is waar dat het maar een kleine krijgsmacht was, maar die blokkeerde de toegang tot een diep, rotsachtig dal dat bescherming bood aan de vijandelijke Blauwen: geallieerde Odrysische en Buldekkische legers. En de krijgers uit de Stad waren beter bewapend en beschikten over meer voorraden, terwijl de Blauwen al te lang van huis waren, nauwelijks meer proviand en wapens hadden, en ver verwijderd waren van hulptroepen.

En juist op deze dag, nog geen jaar voor de Val van de Stad als gevolg van een invasie en een overstroming, bevond een Odrysische compagnie, afgesneden van de hoofdmacht van het leger, zich in een wanhopige situatie.

De dode vrouw vertikte het om stil te zijn.

Janh Vandervarr trok zijn vilten kap over zijn oren in een vergeefse poging zijn gehoor af te schermen voor haar zwakke kreten. Hij zat in de ijzige wind op een rotsachtige richel en keek uit over een doodstil, besneeuwd dal dat twee dagen eerder een slagveld was geweest.

Honderden andere lichamen waren verdwenen onder sindsdien gevallen sneeuw en veranderd in ongerepte witte heuveltjes die pasten in de vredig ogende omgeving. Maar het stervende lichaam van de vrouw had de sneeuw doen smelten en haar uniform was een zwarte vlek, als gemorste inkt op een wit oppervlak. Af en toe bewoog ze, in een dappere poging om terug te kruipen naar haar linie, hoewel ze niet wist waar die was. Ze kon uren stil blijven, en Janh hoopte dan dat ze dood was, maar dan begon ze weer te kreunen, of de een of andere hymne uit de Stad te stamelen. Janh wilde dat hij de moed had om af te dalen en haar naar haar goden te sturen. Maar hij was bang voor de lange rij zware kruisbogen op de verder gelegen hellingen van het dal, waar de schutters uit de Stad geduldig op de loer lagen.

Achter zich hoorde hij het geschuifel van iemand die de grot uit kwam en de bijtende geur van vette rook en ongewassen lichamen met zich meevoerde. Hij en zijn kameraden van de Odrysische infanteriecompagnie van het Zeventiende zaten al twee nachten vast in de te kleine grot en niets wees erop dat ze snel zouden kunnen ontsnappen. Hij was blij dat het zijn beurt was om de wacht te houden, zodat hij weg kon vluchten van

de herrie en de stank, veroorzaakt door veertig ontevreden mannen die in de val zaten. En er viel eigenlijk niets te bewaken. In dit stille landschap bewoog niets, behalve de dode vrouw.

‘Iemand zou moeten afdalen om een eind aan haar lijden te maken,’ zei Janhs vriend Franken, die naast hem hurkte. Uit zijn kleren steeg de stank van rook op.

‘Ga je gang,’ antwoordde Janh.

Dit gesprek hadden ze al eerder gevoerd.

‘Die Ratten krijgen hun verdiende loon,’ was Franken van mening.

Mestvaaltratten – zo noemden de Odrysiërs de krijgers van de Stad – hadden hen vlak voor zonsondergang aangevallen, toen ze door het dal marcheerden op weg naar de hoofdmacht van hun leger. De schermutseling had minstens honderd van hen het leven gekost. Terwijl het snel donker was geworden, hadden ze zich teruggetrokken naar deze grotten om hun wonden te likken, bereid om de volgende dag meteen een uitval te doen en wraak te nemen op de Stad. Maar die nacht was het hard gaan sneeuwen en de temperatuur was dramatisch gedaald. Toen het de volgende ochtend licht werd, had zich voor hun ogen een stille, oogverblindend witte wereld ontrold.

‘Toverkunsten van de Stad,’ zei Franken terwijl hij een minachtend geluid maakte en in de sneeuw spuugde.

Hij had het nog steeds over de vrouw. Janh antwoordde niet, maar wierp een blik op hem. ‘Ik zou geen Rat willen zijn.’

Onder de geallieerde legers was dit een veelbesproken onderwerp. Ze wisten allemaal dat het moeilijk was Ratten te doden. Ze wisten niet waarom, maar er was veel bijgelovig geklets over hun keizer, die de krijgers van de Stad de Onsterfelijke noemden, en zijn toverkunsten. Het interesseerde Janh Vandervarr niet veel, maar wat het ook was, het maakte de krijgers van de Stad tot geduchte tegenstanders, zelfs de vrouwen. Niemand wilde sterven, maar als je dodelijk gewond was hoopte iedereen op een snelle dood of de genadeslag van een kameraad. Niemand wilde eenzaam in de sneeuw sterven zoals deze vrouw.

Janh zuchtte. Zijn jaren in het Odrysische leger hadden hem geleerd dat een gemakkelijke dood niet bestond, net zomin als gemakkelijke antwoorden. In een flits zag hij zijn al tien jaar dode vrouw Peg voor zich.

Vastberaden verdrong hij het visioen. Dat leven was voorbij. Dit was nu zijn bestaan.

Vanuit de ingang van de grot kwam een nieuwe vlaag bedompte lucht, en een derde soldaat kwam naast hen op de rand hurken. Janh keek op. Het was de roodharige officier die zich in de herfst bij hen had gevoegd. Hij was afkomstig uit een compagnie die bij Koperbeek was vernietigd door het Maritieme leger van de Stad. De man was jong, lang en heel mager, met lange benen als een kraanvogel, en zijn vuurrode haar was op zijn achterhoofd bijeengebonden in een weerbarstige bos. Janh grinnikte in zichzelf. Hun op de richel gehurkte gestalten deden hem denken aan de waterspuwers die hij had gezien op het keizerlijk paleis in Odrysië, dat tegenwoordig bij het Dravidische keizerrijk hoorde.

Uit het besneeuwde dal kwamen zwakke geluiden.

‘Iemand zou moeten afdalen om er een eind aan te maken,’ zei Franken bits tegen de nieuwkomer.

De officier knikte instemmend en stapte van de richel in de diepe sneeuw. Zijn magere benen zonken door het bevroren oppervlak, en hij verloor bijna zijn evenwicht.

‘Wat doe je?’ vroeg Franken gealarmeerd. Hij greep de roodharige bij de schouder om te beletten dat hij viel.

‘Ik ga naar beneden om haar af te maken, zoals je opperde,’ antwoordde de jonge officier die zijn evenwicht had hervonden en een stap vooruit deed.

‘Ze zullen jou afmaken voor je haar hebt kunnen bereiken,’ zei Franken, en hij wees naar de spleten in de rotsachtige helling aan de overkant van het dal. ‘Ze zullen je met hun pijlen als een varken aan het spit rijgen.’

De officier keek hem aan en glimlachte. Janh zag dat hij merkwaardige, violetkleurige ogen had.

‘Nee, dat denk ik niet,’ reageerde hij. ‘Ze zullen wachten tot ik op de terugweg ben.’ Hij stortte zich in de heupdiepe sneeuw en begon zich een weg te banen, met zijn armen zwaaiend alsof het roeispanten waren. Het ging moeizaam, en twee keer viel hij voorover, maar dan krabbelde hij weer op en ging verder. Janh verwachtte elk moment de donkere, steeds kleiner wordende gestalte te zien vallen, geveld door een pijl uit

een kruisboog, maar hij ploegde verder totdat hij de vrouw had bereikt. Over haar heen gebogen als een waadvogel bleef hij een poos staan.

‘Wat doet hij daar?’ vroeg Franken in de verte turend. Alsof Janh meer wist dan hij. ‘Hij praat tegen haar. Die man is gek.’

Vrouwelijke krijgers zetten ons allemaal voor gek, dacht Janh. Alle Odrysiërs verachtten de Ratten of beweerden dat te doen omdat ze vrouwen toelieten in hun legers. Maar geen van allen aarzelden ze om hen net als de mannen met wie ze vochten te doden. In een normaal, eerlijk ‘man-tegen-mangevecht’ waren vrouwen gemakkelijker te doden, te verwonden of te ontwapenen. Maar de meeste gevechten vonden plaats in de chaos van een schermutseling, of ’s nachts in het donker, of op moeilijk terrein, en de vrouwen waren vaak sneller, beter in balans omdat ze kleiner waren, en vormden een kleiner doel. Veel van zijn kameraden hadden de dood gevonden omdat ze hadden geaarzeld om een vrouw naar de andere wereld te helpen. Tegenwoordig had Janh er geen moeite meer mee hen te doden. Hij had geleerd hen evenzeer te vrezen als hun mannelijke medestrijders.

Janh zag dat de officier zijn rug naar de vijand toe keerde en begon aan de moeizame terugtocht tegen de verraderlijke heuvelrug op.

‘Nu zullen ze hem te grazen nemen,’ zei Franken vol overtuiging, maar de jongeman liep nog steeds ongedeerd hun kant op tot hij buiten bereik van de kruisbogen was. Toen hij de steile helling onder de richel beklom, staken Janh en Franken ieder een hand uit en trokken hem omhoog. Hij stampte de sneeuw van zijn laarzen en maakte aanstalten om de grot in te lopen.

‘Is ze dood?’ vroeg Janh.

De man knikte.

‘Waar sprak je met haar over?’ vroeg Franken. Maar de officier antwoordde niet en liep naar de grot.

‘Nou, wat zei ze?’ riep Franken hem achterna.

De officier aarzelde en draaide zich even om. ‘Ze zei: “Marcellus komt.”’

De roodharige officier, die door de Odrysiërs Adolfus werd genoemd maar in werkelijkheid Rubin Kerr Guillaume heette, duwde het zware grondzeil opzij dat de mannen tegen de ergste kou moest beschermen. Hij snoof

misprijzend en betrad met gebogen hoofd de lage, stinkende grot. Er brandden twee vuren, een voor de officieren en een voor de manschappen. Het waren armzalige, met vochtig sprokkelhout en twijgen gestookte vuren die meer rook dan warmte verspreidden, en de rook hing in een dikke laag tegen de bovenkant van de grot. Rubin zag geen hand voor ogen en kon bijna niet ademen. Gebukt en over gewonde soldaten heen stapend haastte hij zich naar zijn plek en ging met zijn rug tegen de muur geleund zitten. Voorzichtig haalde hij adem. Verscheidene jonge officieren keken nors zijn kant op. Hij wist dat hij niet geliefd was. Ze vroegen zich waarschijnlijk af wat hij had uitgespookt, maar niemand zei wat.

Rubin ontving zijn orders rechtstreeks van Marcellus, de drost van de Stad. Hij was geïnfiltreerd in de Odrysische compagnie na de Slag bij Koperbeek, waar het Maritiem van de Stad in een drie dagen durende strijd die zijn weerga in gruwelijkheid niet kende, een alliantie van de Blauwen had verslagen. Rubin beheerste de Odrysische taal perfect. Hij had de voorafgaande twee jaar in dat land doorgebracht en dat was lang genoeg om zelfs de meest uitgeslapen ondervrager ervan te overtuigen dat hij er was geboren. Het was dus niet zo dat de andere jonge officieren een hekel aan hem hadden omdat ze hem ervan verdachten dat hij een spion was. Ze mochten hem niet omdat ze hem een arrogante, vooringenomen amateur vonden. Dat was grotendeels waar, en dat kwam Rubin heel goed uit.

Hij rommelde in zijn ransel en viste er een korst oud brood en een lap leerachtig vlees uit. Nadat hij aan het vlees had geroken, besloot hij dat het nog wel een dag of wat goed zou blijven en zette zijn tanden in het brood. Dat kon niet langer worden bewaard.

Een donkere gestalte dook kuchend op uit de rook. ‘De generaal wil je spreken.’

Rubin zuchtte. Na de slag, twee dagen geleden, was hij in het gedrang om een schuilplaats te vinden dicht bij de hogere officieren gebleven, zodat hij in dezelfde grot als de generaal was beland. Hij wilde graag in de buurt zijn als er iets werd besloten. Nu betekende het dat hij een verklaring moest geven, en dat deed hij liever niet. Hij stond op en begaf zich, gebukt om onder de deken van rook te kunnen blijven, naar de plek waar Arben Busch verbleef.

Stuntelig torende Rubin boven de generaal uit totdat die gebaarde dat

hij moest gaan zitten. Busch' gezicht stond somber en hij had een slecht humeur. Hij had de reputatie een briljant strateeg te zijn, maar daar was Rubin aan gaan twijfelen nu ze met een man of honderd in grotten in de val zaten, in het holst van de winter.

'Heb je haar gedood?' vroeg de generaal.

'Ja, generaal.'

'Waarom?'

'Ze had een slechte invloed op het moreel van de manschappen, generaal.'

Busch zuchtte. Onder zijn vermoeide, roodomrande ogen zaten dikke wallen. 'En het kwam niet bij je op dat als wij er al last van hadden, het moreel van de vijand er helemaal onder zou lijden?'

'Nee, generaal.'

Busch snoof. 'Heb je haar ondervraagd? Wat zei ze?'

'Ze zei dat Marcellus zou komen om ons allemaal te vernietigen.'

'Marcellus voert oorlog in het zuiden,' riep een van de officieren, een brutale blaaskaak genaamd Camben.

'Voor zover wij weten,' vulde de generaal nadenkend aan. Toen schudde hij zijn hoofd. 'Het zijn maar woorden,' concludeerde hij. 'Ze gebruikt Marcellus als boeman, om ons angst aan te jagen.'

'Ze was blind. Ze dacht dat ik een kameraad was,' zei Rubin tegen hem.

'Spreek jij de taal van de Stad?' vroeg Camben wantrouwig en met een zijdelingse blik op de generaal, om te zien of die onder de indruk was van zijn scherpzinnigheid.

'Natuurlijk,' antwoordde Rubin. 'Je moet ervoor zorgen dat je de taal en de gebruiken van de vijand kent. Spreek jij hun taal dan niet?' vroeg hij met gespeelde verbazing.

'Ik snel de vijand niet te hulp,' antwoordde Camben, die rood werd.

'Heren...' maande Busch op scherpe toon. 'Hoe is het terrein?'

'Hopeloos,' antwoordde Rubin. 'Op sommige stukken ligt de sneeuw nog tot op heuphoogte. Het zou een halve dag duren om het dal over te steken. Ze zouden ons op hun gemak met die zware kruisbogen van hen kunnen afschieten.'

'We weten niet eens of de boogschutters van de Stad daar nog zijn,' wierp Camben tegen. 'We hebben ze al langer dan een dag niet gezien.'

‘Ze zijn er nog steeds,’ zei Rubin.

Camben wierp hem een vuile blik toe, maar Busch vroeg: ‘Hoe weet je dat zo zeker?’

Rubin haalde zijn schouders op en glimlachte naar de onvriendelijke generaal, aan wie dat niet was besteed. ‘Ik voelde hun ogen in mijn rug prikken,’ loog hij.

‘Jij houdt vanavond de wacht.’ Met een hoofdbeweging naar de uitgang van de grot stuurde de generaal hem weg.

Terwijl Rubin zich omdraaide, doken er nieuwkomers op uit de kou. Hun hoofden waren met verse sneeuw bedekt, ze stampten met hun voeten en schudden zich als natte honden uit. Het waren officieren uit andere grotten die zich hier verzamelden, en Rubin zou buiten vastzitten en niet kunnen horen wat ze bespraken. Hij liep naar zijn bepakking en haalde er een dikke wollen sjaal en een dunne deken uit, en propte het laatste stuk brood in zijn mond. Toen ging hij de ijzige kou in.

Het sneeuwde hard en zijn zicht was beperkt tot een bewegende witte muur vlak voor hem. Maar voor de ingang van de grot werd de sneeuw opzij geblazen, en Vandervarr en Franken hadden een afdakje gemaakt in de luwte van een uitstekende rotswand. Ze leken er vrij behaaglijk bij te zitten en Rubin voegde zich bij hen.

‘Straf?’ vroeg Vandervarr vriendelijk.

Rubin glimlachte kort en knikte.

‘Misschien kan ik dan weer naar binnen,’ zei Franken hoopvol.

Vandervarr trok een gezicht. ‘We kunnen net zo goed alle drie naar binnen gaan. Hierbuiten kunnen we niets uitrichten.’

Dat was waar. Het complete Stadsleger kon op hen afkomen, maar ze zouden het pas zien als ze op een zwaardlengte afstand waren. Rubin schoof naar achteren totdat zijn ruggengraat de rotswand raakte en wikkelde vervolgens de sjaal om zijn hoofd en de deken om zijn schouders. Hij kreeg een inval, en haalde zijn lange mes tevoorschijn dat hij op de grond legde, naast zijn linkerhand.

‘Wat een slagmes,’ merkte Franken op.

‘Het is van mijn vader,’ antwoordde Rubin. De twee anderen knikten opgelucht. Op zo’n soort antwoord hadden ze gehoopt.

‘Waar kom je vandaan?’ vroeg Janh Vandervarr.